

ЗАКОН О ОПШТОЈ БЕЗБЕДНОСТИ ПРОИЗВОДА

(Сл. гласник РС бр. 41/09 , 77/19)

Пречишћен текст закључно са изменама из Сл. гл. РС бр. 77/19 које су у примени од 08/11/2019
(измене у чл.: 1 , 4 , 7 , 8 , 10 , 12 , 13 , 14 , 15 , 17 , 18 , 21 , 25а);

- изузев појединих одредби ! .

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се општа безбедност производа, критеријуми за оцењивање усаглашености производа са општим захтевом за безбедност, обавезе произвођача и дистрибутера, услови и начин информисања и размене информација у вези са ризицима које производ представља по здравље и безбедност потрошача и других корисника, као и вршење надзора **са циљем да производи стављени на тржиште буду безбедни.**

(2) Овим законом уређује се и забрана производње, увоза, извоза и промета обмањујућих производа, који својим обмањујућим изгледом, угрожавају здравље и безбедност потрошача.

Примена

Члан 2.

(1) Овај закон примењује се на све производе који се у смислу овог закона сматрају производима, осим на производе за које је посебним прописом уређена њихова безбедност.

(2) Ако посебним прописима из става 1. овог члана нису уређена питања која се односе на обавезе произвођача и дистрибутера, обавезе информисања и размене информација, као и на питања која се односе на надзор, на та питања примењују се одредбе овог закона.

(3) Ако посебним прописима из става 1. овог члана нису обухваћене све врсте и категорије ризика које производ може да представља, овај закон примењује се само у односу на те врсте и категорије ризика.

Одговорност за штету

Члан 3.

Испуњавање обавеза прописаних овим законом не искључује одговорност произвођача за штету насталу од производа, односно ствари са недостатком у смислу прописа којима је уређена та одговорност.

Значење појединих израза

Члан 4.

Поједини изрази у смислу овог закона имају следеће значење:

- 1) производ јесте сваки производ, укључујући и производ у вези са пружањем услуга, који се у обављању делатности испоручује или чини доступним потрошачу или другом кориснику, уз накнаду или без накнаде, без обзира на то да ли је нов, употребљаван или преправљен, осим употребљаваног производа који се испоручује као антиквитет, као и производа који пре употребе треба поправити или преправити, под условом да испоручилац о томе на јасан начин унапред обавести лице коме испоручује такве производе;
- 2) антиквитет јесте предмет који има културну, историјску, уметничку, научну или другу сличну вредност и који је стар најмање 100 година, или предмет мање старости ако је постао реткост због тога што се више не производи или израђује;
- 3) безбедан производ јесте сваки производ који, под редовним или разумно предвидљивим условима употребе, укључујући период у коме се производ употребљава, као и пуштање у рад, инсталирање и захтеве у погледу одржавања, када је то потребно, не представља никакав ризик или представља минималан ризик који је примерен употреби производа и који се сматра прихватљивим и усклађеним са високим нивоом заштите безбедности и здравља потрошача и других корисника, узимајући у обзир нарочито:
 - (1) својства производа, укључујући његов састав, паковање односно амбалажу, упутство за склапање, инсталирање и одржавање када је то потребно;
 - (2) утицај на друге производе, у случају када се може разумно предвидети да ће се употребљавати са другим производима;
 - (3) представљање производа, у смислу његовог показивања, означавања, упозорења и упутстава за његову употребу и одлагање, смештаја или уништавања после употребе, као и било које друге ознаке или обавештења о производу;
 - (4) категорије потрошача и других корисника који су изложени ризику када употребљавају одређени производ, нарочито децу и старија лица;
- 4) опасан производ јесте сваки производ који није безбедан у смислу овог закона, с тим да могућност постизања виших нивоа безбедности или доступност других производа који представљају мањи степен ризика, не може бити довољан основ да се одређени производ сматра опасним;
- 5) **обмањујући производ јесте производ који, иако није прехранбени производ, поседује облик, мирис, боју, изглед, паковање, обележавање, обим или величину прехранбеног производа, тако да је вероватно да ће га потрошачи, посебно деца, помешати са прехранбеним производом и с тога ставити у уста или сисати или прогутати, што може бити опасно и изазвати, на пример, гушење, тровање или перфорацију или опструкцију дигестивног тракта;**
- 6) озбиљан ризик јесте сваки ризик који захтева хитно поступање надлежних органа, укључујући и ризик чије последице нису тренутне, односно непосредне, а чија се озбиљност процењује нарочито на основу озбиљности могућих последица по здравље и безбедност потрошача и других корисника, као и на основу учесталости тих последица;
- 7) **произвођач јесте:**
 - (1) правно лице, предузетник или физичко лице које израђује производ или се представља као произвођач стављањем на производ свог пословног имена, имена или назива, жига или неке друге препознатљиве ознаке или на други начин, односно лице које је преправило производ, ако су уписани у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији, односно ако имају пребивалиште на њеној територији;

- (2) заступник произвођача ако произвођач није уписан у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији, односно нема пребивалиште на њеној територији;
- (3) увозник ако произвођач, односно његов заступник није уписан у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији, односно нема пребивалиште на њеној територији;
- (4) друго правно лице, предузетник или физичко лице које је, у границама делатности коју обавља, укључено у ланац испоруке и чија активност утиче на безбедност производа;
- 8) дистрибутер јесте правно лице, предузетник или физичко лице које је, у границама делатности коју обавља, укључено у ланац испоруке и чија активност не утиче на безбедност производа;
- 9) потрошач јесте физичко лице коме се производ испоручује или чини доступним и који употребљава производ за личне потребе или потребе свог домаћинства;
- 10) други корисник јесте свако лице коме се производ испоручује или чини доступним и које употребљава, односно користи производ за сопствене потребе, односно за обављање своје делатности;
- 11) **опозив** производа јесте свака активност или мера којом се врши повраћај опасног производа који је произвођач или дистрибутер већ испоручио или учинио доступним потрошачима и другим корисницима;
- 12) повлачење производа јесте свака активност или мера којом се спречава дистрибуција, излагање или нуђење опасног производа који је на тржишту;
- 13) систем брзе размене информација јесте систем брзог обавештавања и узбуњивања између надлежних и других органа и организација у Републици Србији о мерама и активностима које се предузимају у вези са ризицима које опасан производ представља по здравље и безбедност потрошача и других корисника;
- 14) RAPEX јесте систем брзе размене информација између држава чланица Европске уније и Комисије Европских заједница (у даљем тексту: Комисије ЕЗ) о мерама и активностима које се предузимају у вези са озбиљним ризиком које опасан производ представља по здравље и безбедност потрошача;
- 15) **хармонизовани стандард** јесте европски стандард који је донела одговарајућа европска организација за стандардизацију на основу захтева Европске комисије и који је објављен у "Службеном листу Европске уније".

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ПРОИЗВОДА СА ОПШТИМ ЗАХТЕВОМ ЗА БЕЗБЕДНОСТ

Општи захтев за безбедност

Члан 5.

Произвођач је дужан да ставља на тржиште искључиво безбедне производе.

Захтев за обмањујуће производе

Члан 6.

Забрањено је производити, увозити, извозити или стављати на тржиште обмањујуће производе.

Листа стандарда

Члан 7.

(1) Производ се сматра безбедним и у случају када нема прописа којима се преузима садржина прописа Европске уније који уређују одговарајуће аспекте за безбедност тог производа, ако испуњава здравствене и безбедносне захтеве посебног прописа.

(2) Производ се сматра безбедним у погледу врсте и категорије ризика обухваћених одговарајућим српским стандардима којима се преузимају хармонизовани стандарди из члана 4. тачка 15) овог закона, ако је усаглашен са захтевима тих стандарда.

(3) Министар надлежан за послове стандардизације утврђује листу српских стандарда из става 2. овог члана, која се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Остали критеријуми за оцењивање усаглашености производа

Члан 8.

У случајевима који нису обухваћени чланом 7. овог закона, усаглашеност производа са општим захтевом за безбедност оцењује се узимајући у обзир:

- 1) српске стандарде којима се преузимају одговарајући европски стандарди који нису стандарди из члана 7. овог закона;
- 2) друге српске стандарде, а уколико нема објављених српских стандарда у одговарајућој области, европске или националне стандарде других држава;
- 3) препоруке Европске комисије којима се утврђују смернице за оцену безбедности производа;
- 4) правила добре праксе у вези са безбедношћу производа у одговарајућем сектору;
- 5) достигнути ниво развијености науке и технике, односно технологије;
- 6) разумна очекивања потрошача у вези са безбедношћу производа.

Заштитна клаузула

Члан 9.

Орган надлежан за предузимање одговарајућих мера у складу са овлашћењима утврђеним овим и другим законима (у даљем тексту: надлежни орган) може да предузме одговарајуће мере ако постоје докази да је производ опасан иако тај производ испуњава захтеве за безбедност који су утврђени посебним прописима из члана 2. овог закона, односно испуњава критеријуме за оцењивање усаглашености из чл. 7. и 8. овог закона.

III. ОБАВЕЗЕ ПРОИЗВОЂАЧА И ДИСТРИБУТЕРА

Обавезе произвођача

Члан 10.

(1) Произвођач је дужан да, у границама делатности коју обавља, пружа потребне информације потрошачима и другим корисницима које ће им омогућити да процене ризик који производ може да представља током периода његове употребе који одређује произвођач или разумно предвидљивог периода употребе, ако такав ризик није очигледан без одговарајућег упозорења и које ће им омогућити да предузму одговарајуће мере предострожности у односу на такав ризик.

(2) Пружање потребних информација и упозорења из става 1. овог члана не ослобађа произвођача других обавеза и захтева прописаних овим законом и другим прописима.

(3) Произвођач је обавезан да, у зависности од својстава производа, а у границама делатности коју обавља, предузима активности и мере које ће му омогућити да:

- 1) благовремено изврши анализу и процену ризика које би ти производи могли да представљају;
- 2) упозори потрошаче и друге кориснике на процењене, односно утврђене ризике;
- 3) **предузме одговарајуће активности, ако је то неопходно да би се избегао ризик, да повуче производ са тржишта и упозори потрошаче и друге кориснике на адекватан и ефикасан начин или да опозове производ.**

(4) Под активностима и мерама из става 3. овог члана нарочито се сматрају:

- 1) указивање на идентитет произвођача (на производу или његовом паковању, односно амбалажи) и на друге податке о произвођачу и производу **или где је то могуће, серију којој производ припада осим у случајевима где је оправдано изоставити тај податак;**
- 2) испитивање узорака производа на тржишту када је то потребно и обрада информација, а када је то неопходно и вођење регистра рекламација и информисање дистрибутера о овим мерама.

(5) **Мере и активности из става 3. тач. 2) и 3) и става 4. овог члана, произвођачи предузимају добровољно или на основу мере надлежног органа.**

(6) **Опозив производа произвођач предузима добровољно као крајњу меру ако процени да друге мере нису довољне за спречавање ризика или када је обавезан да то уради на основу предузете мере надлежног органа.**

(7) **Опозив може да се спроведе у оквиру правила добре праксе (кодекса), ако таква правила постоје.**

Обавезе дистрибутера

Члан 11.

Дистрибутер је дужан да, у границама делатности коју обавља, поступа са пажњом доброг привредника у очувању усаглашености производа са општим захтевом за безбедност производа, нарочито тако што:

- 1) испоручује или чини доступним искључиво производе за које зна или би, на основу информација које поседује и свог професионалног искуства, требало да претпостави да су безбедни;
- 2) прати и прослеђује информације о ризицима које производ може да представља;
- 3) чува, обезбеђује и доставља документацију потребну за утврђивање идентитета произвођача и порекла производа;
- 4) сарађује у спровођењу мера и активности које произвођачи и надлежни органи предузимају са циљем спречавања, отклањања или смањења ризика на прихватљив ниво у смислу члана 4. тачка 3) овог закона.

Заједничке обавезе произвођача и дистрибутера

Члан 12.

(1) Ако произвођач, односно дистрибутер, на основу расположивих информација и свог професионалног знања и искуства, зна или би требало да зна да је производ који је ставио на тржиште опасан, дужан је да о томе хитно обавести надлежни орган.

(2) Обавештење из става 1. овог члана доставља се у писаној форми и нарочито садржи:

1) податке који омогућавају идентификацију производа, односно серију производа (шаржа, лот, партија и сл.);

2) детаљан опис ризика који производ представља;

3) све расположиве информације потребне за праћење производа;

4) опис мера и активности предузетих са циљем отклањања ризика.

(3) Произвођач и дистрибутер су дужни да, у границама делатности коју обављају, а по налогу надлежног органа, сарађују са тим органом у поступцима и мерама које се предузимају да би се отклонили или смањили ризици које представљају производи који се испоручују или су већ испоручени.

(4) Ако произвођач, односно дистрибутер не достави обавештење из става 1. овог члана, односно не поступи по налогу из става 3. овог члана у року одређеном у налогу, надлежни орган поступа у складу са овлашћењима утврђеним овим законом или другим прописима.

(5) Министар надлежан за послове трговине (у даљем тексту: министар) **установљава процедуре за дијалог са произвођачима и дистрибутерима у вези са питањима безбедности производа** и ближе прописује облик и садржину обавештења из става 2. овог члана.

IV. УСЛОВИ И НАЧИН ИНФОРМИСАЊА И РАЗМЕНЕ ИНФОРМАЦИЈА

Јавност података

Члан 13.

(1) Информације којима располажу надлежни органи у вези са ризиком које производи представљају по здравље и безбедност потрошача и других корисника доступне су јавности у складу са условима транспарентности и без обзира на ограничења која намећу активности праћења и истраживања.

(2) Јавности су посебно доступне информације о идентификацији производа, природи ризика и предузетим мерама.

(3) У оправданим случајевима, неће се објављивати информације добијене у сврху примене овог закона које, по својој природи представљају пословну тајну, осим информација које се односе на безбедносна својства производа, које се морају објавити ако то захтевају околности да би се заштитило здравље и безбедност потрошача и других корисника производа.

(4) Заштита пословне тајне не спречава давање информација надлежним органима које су важне за обезбеђење ефикасног праћења и надзора тржишта.

(5) Органи који приме информације које представљају пословну тајну, обезбедиће њихову заштиту.

Размена информација

Члан 14.

(1) Надлежни орган користи систем брзе размене информација у вези са озбиљним ризиком, као и са другим ризицима које опасан производ представља по здравље и безбедност потрошача и других корисника, а нарочито кад:

1) наложи меру повлачења или опозивања производа који представља озбиљан ризик;

2) предузима или препоручује, односно координира или организује предузимање одговарајућих активности и мера произвођачу или дистрибутеру, у вези са ризиком;

3) је упознат **да произвођачи и дистрибутери предузимају** активности са циљем отклањања, односно смањења ризика на прихватљив ниво који представља производ стављен на тржиште.

(2) Влада ће, на предлог министарства надлежног за послове трговине ближе прописати начин успостављања и рада система брзе размене информација и одредити орган надлежан за обједињавање и дистрибуцију информација из става 1. овог члана.

(3) Орган из става 2. овог члана одређен за обједињавање и дистрибуцију информација из става 1. овог члана, обавестиће Европску комисију о предузетим мерама којима се ограничава стављање производа на тржиште или захтева њихово повлачење или опозив производа као што су производи наведени у члану 18. став 1. тач. 2)-7) овог закона, у мери у којој не постоји обавеза обавештавања у смислу члана 15. овог закона.

(4) Ако орган из става 2. овог члана сматра да последице ризика које представља производ стављен на тржиште Републике Србије, не прелазе или не могу прећи њену територију, обавестиће Европску комисију о предузетим мерама од интереса за друге државе чланице Европске уније, а нарочито ако су мере предузете ради спречавања, отклањања или смањења новог ризика који до тада није био пријављен Европској комисији.

Члан 15. ^[1]

(1) Орган из члана 14. став 2. овог закона надлежан за обједињавање и дистрибуцију информација, одмах ће обавестити Европску комисију преко RAPEX-а, ако је одлучено, препоручено или договорено са произвођачем и дистрибутером, било под обавезом коју захтева надлежни орган или на добровољној основи, о мерама или поступцима у циљу спречавања, ограничења или увођења посебних услова о могућем стављању на тржиште или коришћењу производа из разлога озбиљног ризика и без одлагања ће информисати Европску комисију о измени или укидању сваке такве мере.

(2) Ако орган из става 1. овог члана сматра да ризик не прелази или не може прећи територију Републике Србије следиће поступак из члана 14. овог закона, узимајући у обзир релевантне критеријуме који су предвиђени процедурама и смерницама за примену RAPEX-а у погледу форме и садржине обавештења за Европску комисију.

(3) Влада ће ближе прописати начин и поступак информисања Комисије ЕЗ из ст. 1. и 2. овог члана, на предлог министарства надлежног за послове трговине.

Спровођење одлуке Комисије ЕЗ

Члан 16. ^[1]

Када је за спровођење одлуке Комисије ЕЗ којом се забрањује или ограничава стављање на тржиште и извоз одређеног производа или групе производа који представљају озбиљан ризик по здравље и безбедност потрошача неопходно усвојити посебан акт, Влада ће, најкасније у року од 20 дана од дана објављивања те одлуке, донети акт којим ће ближе уредити поступање произвођача и дистрибутера у вези са спровођењем одлуке Комисије ЕЗ.

V. НАДЗОР

Инспекцијски и царински надзор

Члан 17.

(1) Надзор над применом овог закона и прописа донетих за његово спровођење врше министарства надлежна за одговарајућу област, у складу са законом којим се уређује организација државне управе и законом којим се уређује делокруг послова министарстава.

(2) Ако овим или посебним законом није прописана надлежност другог органа, надзор у погледу опште безбедности производа из члана 2. овог закона спроводи министарство надлежно за послове трговине.

(3) Инспекцијски надзор врше министарства из става 1. овог члана преко надлежних инспектора, у складу са законом којим се уређује организација државне управе и другим законима којима се уређује инспекцијски надзор **односно министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора.**

(4) Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона у делу којим се уређују обмањујући производи, врши министарство надлежно за послове здравља преко **санитарних инспектора.**

(5) Надлежни царински орган неће дозволити увоз производа, односно серије производа (партије, шарже, лота и сл.) које не прати прописана документација о усаглашености са захтевима за безбедност производа, односно који нису означени прописаном ознаком усаглашености са захтевима за безбедност производа.

(6) Ако надлежни царински орган утврди да, и без обзира на постојање документације и ознака из **става 5.** овог члана, производ изазива оправдану сумњу у погледу постојања озбиљног ризика по здравље и безбедност потрошача и других корисника, дужан је да о томе хитно обавести надлежни инспекцијски орган.

(7) Обавештење из **става 6.** овог члана садржи, нарочито податке који омогућавају идентификацију производа, односно серије производа (партије, шарже, лота и сл.), произвођача, увозника, крајњег корисника увоза, опис ризика за који постоји сумња и расположиве информације потребне за праћење производа.

(8) Надлежни царински орган привремено ће прекинути царински поступак увоза или извоза и пуштање производа за који посумња да је обмањујући, о чему ће хитно обавестити **санитарног** инспектора који је дужан да у року од 24 часа од добијања обавештења изврши инспекцијски надзор и утврди да ли је производ обмањујући.

(9) Надлежни царински орган неће дозволити увоз или извоз производа, у смислу члана 6. овог закона, за који је **санитарног** инспектор утврдио да је обмањујући и за који је изрекао меру забране увоза или извоза.

(10) Ако **санитарни инспектор у року из става 8.** овог члана не утврди да се ради о обмањујућем производу, надлежни царински орган наставља царински поступак увоза или извоза и пуштање производа.

(11) Надлежна министарства обезбеђују да произвођачи и дистрибутери испуњавају своје обавезе у складу са овим законом на такав начин да производи који се стављају на тржиште буду безбедни.

Мере које предузимају надлежни инспектори

Члан 18.

(1) Надлежни инспектор је овлашћен да у контроли безбедности производа, поред мера за чије је предузимање овлашћен другим прописима, предузме и друге мере:

1) за сваки производ:

(1) да организује, у одговарајућем обиму, провере својстава производа која утичу на његову безбедност, све до последње фазе његове употребе, односно коришћења и трошења;

(2) да наложи достављање информације произвођачима, дистрибутерима или другим лицима;

(3) да узима узорке производа ради испитивања својстава која утичу на његову безбедност;

2) за сваки производ који би могао да представља ризик у одређеним околностима:

(1) да наложи да производ на тржишту буде означен одговарајућим, јасним и разумљивим упозорењима о ризицима које производ може да представља, на језику који је у службеној употреби у Републици Србији;

(2) да наложи стављање на тржиште таквог производа претходним испуњењем додатних услова како би се тај производ учинио безбедним;

3) за сваки производ који би могао да представља ризик за одређена лица да наложи да та лица буду благовремено и на одговарајући начин упозорена на ризик, укључујући и објављивање упозорења преко средстава јавног информисања;

4) за сваки производ који би могао да буде опасан да привремено забрани нуђење, излагање, испоручивање и чињење доступним производа, за време које је потребно да се изврше провере својстава производа која могу да утичу на безбедност и здравље потрошача и других корисника;

5) за сваки опасан производ да забрани нуђење, излагање, испоручивање и чињење доступним производа и одговарајућим мерама обезбеди спровођење те забране;

6) за сваки опасан производ који је стављен на тржиште:

(1) да нареди или организује његово хитно повлачење и упозори потрошаче и друге кориснике на ризике које производ представља;

(2) да нареди, координира или, по потреби, организује са произвођачима и дистрибутерима и другим органима, опозивање производа од потрошача и других корисника, укључујући и принудно спровођење мере опозивања производа, као и уништавање таквог производа на одговарајући начин од стране и на терет произвођача, односно дистрибутера;

7) за сваки обмањујући производ да забрани производњу, увоз, извоз или стављање на тржиште и продају, односно повуче или захтева његово повлачење са тржишта.

(2) Ако постоје докази да је производ опасан, надлежни органи предузимају мере ограничења стављања на тржиште или опозива опасних производа без обзира на усаглашеност са општим захтевом за безбедност према критеријумима из чл. 7. и 8. овог закона.

(3) Меру опозивања производа из става 1. тачка 6) подтачка (2) овог члана, надлежни инспектор налаже као крајњу меру, ако све остале активности и мере из чл. 10 , 11 , 12. и 18. овог закона које произвођач и дистрибутер предузме, **добровољно** или по налогу надлежног инспектора, нису довољне или задовољавајуће.

(4) Трошкове који настану у поступку инспекцијског надзора сноси произвођач ако се утврди да производ није безбедан.

(5) Решење којим се предузима мера из става 1. овог члана, која у складу са овим законом представља ограничење за стављање неког производа на тржиште или захтев за његовим повлачењем или опозивом, мора бити образложена разлозима на којима се таква мера заснива узимајући у обзир и ставове странке која се по правилу изјашњава пре доношења решења, осим када због хитности предузимања мере у интересу здравља и безбедности потрошача и других корисника, то није учињено, у ком случају ће надлежни инспектор позвати странку да се изјасни након доношења решења којим се предузима наведена мера ограничења.

(6) Мера којом се захтева повлачење производа или њихов опозив, треба да буде предузета на начин којим се подстичу дистрибутери, корисници и потрошачи да такву меру спроведу.

(7) Против решења надлежног инспектора којим је предузета мера из става 1. овог члана може се изјавити жалба надлежном министру у року од осам дана од дана достављања тог решења.

(8) Против решења којим се забрањује увоз или извоз обмањујућих производа из става 1. тачка 7) овог члана, може се изјавити жалба министру надлежном за послове здравља у року од два дана од дана пријема решења.

(9) Министарство надлежно за послове здравља дужно је да одлучи о жалби из **става 8.** овог члана у року од два дана од дана пријема жалбе.

(10) Жалба против решења из **става 8.** овог члана не одлаже извршење решења.

(11) Против коначног решења о предузетој мери може се покренути управни спор пред надлежним судом.

(12) Предузете мере на основу овог закона којима се ограничава стављање производа на тржиште или се захтева њихово повлачење или опозив неће утицати на утврђивање кривичне одговорности релевантне странке у смислу кривичног закона који се примењује на конкретни случај.

Начела сразмерности и предострожности

Члан 19.

(1) Кад надлежни инспектор предузима мере из члана 18. став 1. овог закона, а нарочито мере које су прописане у тач. 4), 5) и 6), поступа са дужном пажњом, сразмерно категорији и врсти ризика (начело сразмерности).

(2) Надлежни инспектор може да предузме мере из члана 18. став 1. овог закона и у случају кад не постоји коначан научни доказ у вези са ризиком који производ може да представља, без обзира да ли су последице тог ризика тренутне или одложене, али постоји почетни, не до краја потврђен резултат научног истраживања који указује на озбиљност ризика због могућих поседица по здравље и безбедност потрошача и других корисника (начело предострожности).

Члан 20.

(1) Надлежни инспектор предузима мере из члана 18. став 1. овог закона, појединачно или истовремено према произвођачу, дистрибутеру или другим лицима када је то потребно.

(2) Надлежни инспектор може да предузме истовремено више мера из члана 18. став 1. овог закона.

Сарадња у спровођењу надзора

Члан 21.

(1) У циљу обезбеђења ефикасног надзора којим се гарантује висок ниво заштите здравља и безбедности потрошача, обавеза је надлежних органа да међусобно сарађују у координацији праћења сарадње преко Савета за безбедност производа основаног на основу закона којим се уређује тржишни надзор, обезбеђујући нарочито следеће:

1) успостављање, периодично ажурирање и спровођење програма надзора сектора према категоријама производа или ризика и праћење активности надзора, налаза и резултата;

2) праћење и ажурирање научних и техничких знања у вези са безбедношћу производа;

3) периодично разматрање и процењивање функционисања и ефикасности надзора и ако је потребно ревидирање организације и усвојеног приступа надзора.

(2) Надлежни органи су у обавези да приме и, ако је то потребно, на одговарајући начин обраде притужбе и друге поднеске потрошача и других заинтересованих страна у вези са безбедношћу производа и у вези са активностима надзора и контроле и да активно информишу потрошаче и друге заинтересоване стране о поступцима који су у ту сврху предвиђени и предузети.

(3) Надлежни органи ће подстицати и промовисати деловање произвођача и дистрибутера на добровољној основи у складу са обавезама из овог закона, а посебно са обавезама из чл. 10-12. овог закона, укључујући где је то могуће, доношење и примену правила добре праксе.

(4) Надлежни органи су овлашћени да предузимају неопходне радње да би се са дужном пажњом примениле одговарајуће мере из члана 18. став 1. тач. 2)-7) овог закона, у случају када производи представљају озбиљан ризик, ценећи сваки појединачни случај за себе и узимајући у обзир Смернице за управљање Системом брзе размене информација о опасним производима (RAPEX).

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи

Члан 22.

(1) Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице - произвођач ако:

- 1) стави на тржиште опасан производ (члан 5);
- 2) произведе, увезе, извезе или стави на тржиште обмањујући производ (члан 6);
- 3) не предузме активности и мере које ће му омогућити да опозове, односно повуче производ са тржишта, са циљем отклањања, односно смањења ризика на прихватљив ниво (члан 10. став 3. тачка 3).

(2) За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу - произвођачу.

Члан 23.

(1) Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице - дистрибутер ако:

- 1) увезе, извезе или стави на тржиште обмањујући производ (члан 6);
- 2) испоручи или учини доступним производ супротно члану 11. тачка 1) овог закона.

(2) За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу - дистрибутеру.

Прекршаји

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - произвођач ако:

- 1) не пружи потрошачима и другим корисницима потребне информације, односно упозорења која ће им омогућити да процене ризике које производ представља и предузму одговарајуће мере предострожности у односу на такве ризике (члан 10. став 1);
- 2) не предузме активности и мере из члана 10. став 3. тачка 1) и 2) овог закона;

3) не достави надлежном органу обавештење из члана 12. став 1. или не сарађује са надлежним органима по њиховом налогу из члана 12. став 3. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу - произвођачу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара и предузетник - произвођач.

(4) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и физичко лице - произвођач.

Члан 25.

(1) Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - дистрибутер ако:

1) не прати и не прослеђује информације о ризицима које производ може да представља (члан 11. тачка 2);

2) не чува, не обезбеђује и не доставља документацију потребну за утврђивање идентитета произвођача и порекла производа (члан 11. тачка 3);

3) не сарађује у спровођењу мера и активности које произвођачи и надлежни органи предузимају са циљем спречавања, отклањања или смањења ризика на прихватљив ниво (члан 11. тачка 4);

4) не достави надлежном органу обавештење из члана 12. став 1. или не сарађује са надлежним органима по њиховом налогу из члана 12. став 3. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу - дистрибутеру.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара и предузетник - дистрибутер.

(4) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и физичко лице - дистрибутер.

Члан 25а

(1) Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник - произвођач ако:

1) стави на тржиште опасан производ (члан 5);

2) произведе, увезе, извезе или стави на тржиште обмањујући производ (члан 6);

3) не предузме активности и мере из члана 10. став 3. тачка 3) овог закона.

(2) Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник - дистрибутер ако:

1) увезе, извезе или стави на тржиште обмањујући производ (члан 6);

2) испоручи или учини доступним производ супротно члану 11. тачка 1) овог закона.

Застарелост

Члан 26.

Прекршајни поступак не може се покренути ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

- (1) Министар ће донети пропис из члана 12. став 5. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Влада ће донети акт из члана 14. став 2. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Влада ће донети акт из члана 15. став 3. овог закона у року од 30 дана од дана приступања Републике Србије систему RAPEX.

Члан 28.

Даном приступања Републике Србије Европској унији, речи у члану 4. тачка 7) подтач. (1) овог закона: "уписани у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији" имаће значење: "регистровани у Европској заједници", речи: "имају пребивалиште на њеној територији" имаће значење: "имају пребивалиште у Европској заједници", речи у подтач. (2) и (3): "није уписан у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији" имаће значење: "није регистрован у Европској заједници", а речи: "нема пребивалиште на њеној територији" имаће значење: "нема пребивалиште у Европској заједници".

Члан 29.

- (1) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а почиње да се примењује по истеку шест месеци од дана ступања на снагу.
- (2) Одредба члана 15. овог закона примењује се од дана приступања Републике Србије систему RAPEX, а одредба члана 16. овог закона примењује се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

[¹] НАПОМЕНА О ПРИМЕНИ:

Одредбе члана 15. овог закона примењују се од дана приступања Републике Србије систему RAPEX, а одредбе члана 16. овог закона примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs